

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4293/2023
13.12.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Нинослав Комлушки, адвокат из ..., против туженог "Borets Servise Serbia" d.o.o., Зрењанин, из Зрењанина, чији је пуномоћник Ђурђица Дурмић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4224/2022 од 29.05.2023. године, у седници одржаној 13.12.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 4224/2022 од 29.05.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 872/2020 од 16.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд поништи, као незаконито, решење директора туженог бр. Р ../20 од 18.06.2020. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду, те да суд туженог обавезе да тужиоцу исплати накнаду штете у висини од 18 зарада, сагласно члану 191. став 5. и 8. Закона о раду. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 124.700,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог у делу за исплату законске затезне камате на износ парничних трошкова за период од пресуђења до извршности пресуде.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж1 4224/2022 од 29.05.2023. године, ставом првим изреке, жалбу тужиоца одбио и пресуду Основног суда у Зрењанину П1 872/2020 од 16.06.2022. године потврдио у одбијајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и у усвајајућем делу одлуке о трошковима парничног поступка.

Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је доставио одговор на ревизију тужиоца. Трошкове ревизијског поступка је тражио одређено.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 18/20), у вези одредбе члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/23) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а тужилац у ревизији не указује на неку другу битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 407. став 1. тачке 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на пословима ... за које радно место је, према акта о процени ризика за радна места и радној околини код туженог од 11.04.2019. године, као период лекарског прегледа и офталмолошког прегледа, предвиђено време од три године. Према Плану и програму провере оспособљености за запослене код туженог од 20.11.2019. године, у погледу лекарског прегледа за тужиоца, као датум провере наведен је 17.03.2017. године, а као датум следеће провере 17.03.2020. године. Тужилац је 16.03.2020. године био на лекарском прегледу у Дому здравља "Др Бошко Вребалов", Служба за здравствену заштиту радника (Служба Медицине рада) Зрењанин, на ком је утврђено да није способан да обавља одређене послове из описа послова свог радног места, односно да је неспособан за рад на висини, за руковање дизалицом и за возача Б II ГР, те да би тужилац, уколико би обављао наведене послове за које је утврђено да није способан да их обавља, угрозио властиту безбедност и безбедност лица и ствари у својој околини. Потом је 28.05.2020. године тужилац обавио лекарски преглед у Институту за медицину рада "Др Драгомир Карајовић", па је другостепена лекарска комисија за утврђивање здравствене способности дала коначни налаз и мишљење, према коме је тужилац неспособан за возача "Б категорије II групе", а није се изјашњавала о неспособности тужиоца за рад на висини и за руковање дизалицом. Тужени је разматрао да ли тужилац може да буде распоређен на друго радно место, па је утврђено да то није могуће, имајући у виду да су код туженог 18.06.2020. године била попуњена сва радна места, у складу са организационом шемом од 29.05.2020. године којом је утврђена организациона структура туженог од 01.06.2020. године. Решењем туженог бр. Р ../20 од 18.06.2020. године, тужиоцу је отказан уговор о раду, са припадајућим анексима, као технолошком вишку, због немогућности туженог, као послодавца, да му обезбеди обављање послова према његовим радним способностима и уз обавезу послодавца да запосленом пре отказа уговора о раду исплати припадајућу отпремнину у складу са Правилником о раду, у висини од 195.170,67 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца одбили, применом одредбе члана 81. став 2, 101. и 179. став 5. тачка 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05 ... 75/14), имајући у виду да је од стране надлежног здравственог органа утврђено да он није способан да обавља одређене послове из описа послова свог радног места код туженог и да би обављањем тих послова угрозио властиту безбедност и безбедност лица и ствари у својој околини, при чему тужени није био у могућности да тужиоца распореди на друго радно место. Пошто је неоснован тужбени захтев тужиоца за поништај предметног решења о отказу уговора о раду, то је неоснован и његов захтев за накнаду штете у висини од 18 зарада, сагласно члану 191. став 5. и 8. Закона о раду, па је и тај тужбени захтев тужиоца одбијен.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 81. став 2. Закона о раду, прописано је да запослени са здравственим сметњама утврђеним од стране надлежног здравственог органа у складу са законом, не може да обавља послове који би изазивали погоршање његовог здравственог стања, или последице опасне по његову околину. Према одредби члана 101. истог Закона, запосленом – особи са инвалидитетом и запосленом из члана 81. став 2. тог Закона, послодавац је дужан да обезбеди обављање послова према радној способности у складу са законом. На основу одредбе члана 102. став 2. Закона о раду, прописано је да ако послодавац не може запосленом да обезбеди одговарајући посао у смислу члана 101. тог Закона, запослени се сматра вишком у смислу члана 179. став 5. тачка 1. тог Закона.

У конкретном случају, од стране надлежног здравственог органа је утврђено да тужилац није способан да обавља одређене послове из описа послова свог радног места, пре свега рад на висини и управљање возилима – дизалицама, за које је потребна возачка дозвола "Б II ГР", односно да би обављање таквих послова изазвало погоршање његовог здравственог стања и угрозило како безбедност тужиоца тако и лица и ствари у његовој околини. Како је утврђено да тужени није био у могућности да тужиоца распореди на друго радно место, следи да је побијана одлука донета правилном применом наведених одредби Закона. Наиме, полазећи од наведених законских норми, запосленом може да престане радни однос, као технолошком вишку, на основу одредбе члана 102. став 2. Закона о раду, уколико је пре тога утврђено од стране надлежног здравственог органа да он не може да обавља послове свог радног места, јер би изазивали погоршање његовог здравственог стања, а да истовремено послодавац не може да му обезбеди одговарајући посао, што је овде случај. Дакле, у ситуацији када у тренутку доношења оспореног решења тужени није имао упражњено радно место које одговара здравственој способности тужиоца и његовој стручној спреми, следи да су постојали разлози за отказ уговора о раду, као технолошком вишку, у смислу одредбе члана 102., у вези члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, како су правилно закључили нижестепени судови, па тужилац ревизијом неосновано побија правилност примене материјалног права.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови ревизијског поступка туженом нису били потребни у смислу одредбе члана 154.став 1. Закона о парничном поступку, па је његов захтев за накнаду тих трошкова одбијен.

На основу одредбе члана 165.став 2. Закона о парничном поступку, Врховни суд је донео одлуку као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић